

REGELPROGRAMMA

S/Z MEERVOUD

NIVEAU 1

Spellingcategorie: **meervoud s/z**

Inhoudsopgave

blz.

Niveau 1

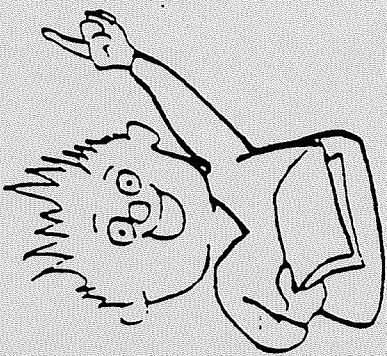
1.	Instapdictee	r-247
2.	Oefeningen gericht op het herkennen van de categorie	r-249
3.	Aanbieding van de regel	r-251
4.	Oefenbladen met woorden uit deze categorie	r-252
5.	Controledictee	r-261

Niveau 2

6.	Instapdictee	r-264
7.	Aanbieding van de regel	r-266
8.	Oefenbladen met woorden uit deze categorie	r-267
9.	Controledictee	r-275

REGEL -

WOORDEN

spreek uit

luister goed

hoe zit het ook al weer?

Hoor je een -t of -p aan het eind?

Maak het woord langer.

Schrijf op wat je hoort: t of d; p of b.

Hoor je aan het einde van een woord of klankgroep een medeklinker of twee-leken-klank, schrijf het op zoals je het hoort.

Hoor je aan het einde van een klankgroep een lange klank: schrijf heni kort.

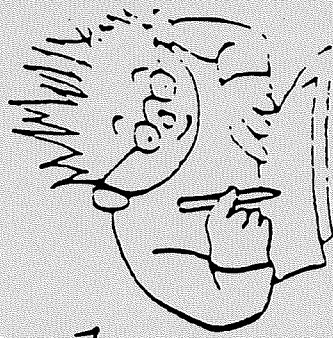
Hoor je aan het einde van een klankgroep een korte klank: dan schrijf je twee gelijke medeklinkers op.

Aan het einde van een woord schrijf je een -a, -o, -u. Dit geldt niet voor de -e die blijven met zijn twee.

Bij het langer maken wordt de -s meestal een -z en de -f een -v.

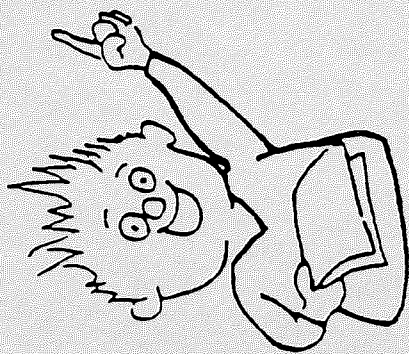
schrijf op

kijk na

REGEL - WOORDEN

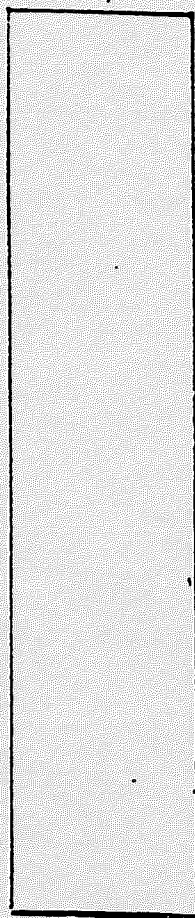
hoe zit het ook al weer?

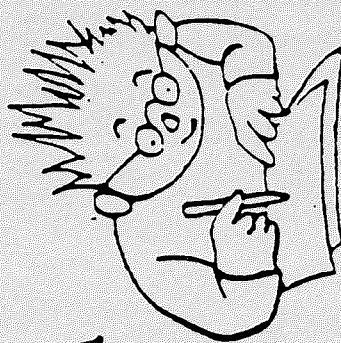
spreek uit

uister goed

schrijf op

kijk na

**Dicteer in zinsvorm aan de leerling, of bied via de
cassetterecorder de onderstaande woorden aan**

Instapdictee

- 1 hazen
- 2 reuzen
- 3 boze
- 4 kasten*
- 5 mezen
- 6 zwanen*
- 7 dwazen
- 8 huizen
- 9 tassen*
- 10 lezen
- 11 busje*
- 12 kiezen
- 13 glazen
- 14 rozen

Dictee

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

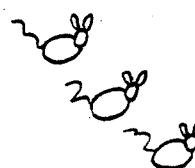
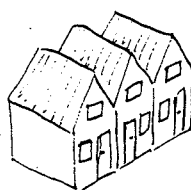
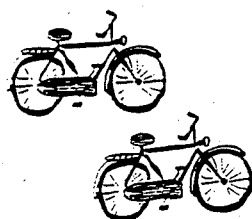
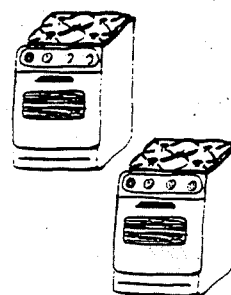
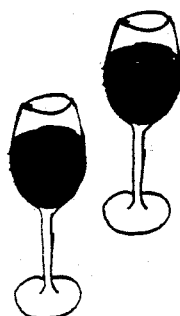
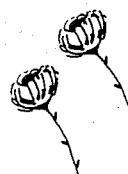
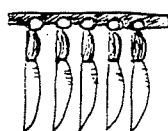
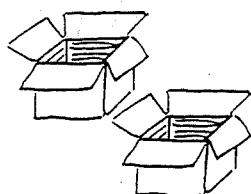
13

14

Als je een woord, dat eindigt op een s langer maakt, wordt de s meestal een z.

Een voorbeeld: glas glazen.

Zet nu alleen een kruisje bij de plaatjes, waarbij de -s verandert in een -z

Zet een streep onder de woorden, waarbij de -s veranderd is in de -z

Wij gaan vandaag naar het bos. We wandelen langs grote huizen met grote tuinen. In een tuin zien we drie honden en twee poezen. De honden blaffen heel hard. In het bos zien we veel dieren. Er zijn hazen, konijnen, herten, vogels en zelfs muizen. Ik zie veel kleine vogels, zoals mussen, mezen en vinken.

Wij lopen door de modder en krijgen vieze voeten. Mijn moeder wordt kwaad en roept met een boze stem: "Dwaze kinderen houd op met door de modder te lopen". Het wordt al donker en we gaan snel naar huis. Onderweg plukken we twee bossen bloemen. Moeder zet de bloemen op twee vazen. Thuis eten we pannenkoeken en daarna moeten we al naar bed. In bed mogen we nog een half uurtje lezen en dan gaat het licht uit. Slaap lekker, zegt moeder, tot morgen.

Rijmen

huizen

rozen

lezen

m.....

d.....

m.....

b.....

k.....

vr.....

neuzen

kiezen

r.....

b.....

l.....

l.....

	SPREEK UIT
	muis muizen WAT VOOR WOORD IS HET ?
	Bij het langer maken wordt de -s meestal een -z.
	SCHRIJF OP
	KIJK NA

Denk goed aan deze regel: Bij het langer maken van een woord met aan het eind een s, wordt de -s meestal een -z.

Vul het goede woord in

glazen	Wat heb jij handen, ga je
handen eerst wassen.
kiezen	De koeien
in de wei.
rozen	Op de tafel staan wel zeven lege
mezen	De tandarts heeft twee gaatjes in mijn
..... gevonden.
vieze	In onze tuin zie je veel vogeltjes. Het zijn mus-
sen en ook
grazen	Bij de bloemenwinkel hebben we mooie
..... gekocht.

Maak er meer van

een huis	twee
een kies	twee
een poes	twee
een kaas	twee
een muis	twee
een roos	twee
een hoes	twee
een hals	twee
een baas	twee

Vul het goede woord in

De man is boos De boze man

De schoen is vies De schoen

De jas is grijs De jas

De man is dwaas De man

De man is wijs De man

Kies telkens uit twee woorden het goede woord en vul dat in

mezen In het bos zien we
messen en mussen.

kassen In de winkel liggen allemaal
kazen. Mijn moeder wil er een stukje van kopen.

boze In deze
bossen staan veel dennebomen.

kluizen Al dat geld wordt bewaard in grote
klussen

grijpen In de winkel hebben we één paar groene en één
grijze paar sokken gekocht.

Hieronder zie je woorden, die ook in de puzzel staan.
 Zoek die woorden in de puzzel op en streep ze door.
 grazen halzen hazen kniezen neuzen prijzen reizen
 reuzen smoezen snoezen vazen vieze vliezen wezen

```

K N E Z A R G V L S
R N U N V N L H M N
N E E N E I A O V E
E I U Z E Z E Z A Z
Z E E Z E Z E Z Z I
U W E N E O Y I E E
E N   N N N N R N R
N H A L Z E N S P K
  
```

Zet de letters die je in de puzzel nog over hebt hieronder achter elkaar. Welk woord vind je dan?

.....

Rijmen

luizen

leuzen

kazen

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Maak er meer van

een kluis twee

een smoes twee

een reis twee

een haas twee

een doos twee

een neus twee

een mees twee

een reus twee

Weet je het nog? Bij het langer maken wordt de -s meestal een -z. Dit is niet altijd zo. Kijk maar:

een haas twee hazen, maar

een tas twee tassen

Als je goed luistert hoor je de s of de z.

Vul in de -z of de ss

Ik houd niet van mui.....en en ratten.

Op mijn bed ligt een slap ku.....en.

Omdat we veel boodschappen moeten doen, nemen we twee ta.....en mee.

In dit boek kun je mooie verhalen le.....en.

Aan de kant van de weg liggen grote bui.....en.

Het heeft hard geregend en er liggen pla.....en op de weg.

De koeien gra.....en in de wei.

Onze poes zit onder de lui.....en.

				
spreek uit	denk na	ik weet	schrijf op	kijk na

Let op: Bij het langer maken wordt de s **meestal** een z.
 Luister maar goed of je de s of de z hoort.

Maak er meer van

muis	muizen
haas	
buis	
kans	
laars	
snoes	
blaas	
prins	
poes	
kers	
grens	
neus	

Er zijn veel woorden, waarbij de s een z wordt, als je het woord langer maakt.

Voorbeeld: haas hazen

Bij sommige woorden is dit niet zo.

Voorbeeld: kers kersen

En soms is de regel van de korte klinker van toepassing en schrijf je 2 keer de s

Voorbeeld tas tassen

Schrijf de woorden, die hieronder staan in het goede hok

kazen dansen dassen pluizen fietsen laarzen bussen
klossen smoezen blazen razen kiezen luizen missen
kersen prinsen grenzen messen

woordem met een -z	woorden met een -s	woorden met ss

In iedere zin is één woord fout geschreven. Schrijf dit woord er goed onder

Onze voortuin staat vol rozzen.
.....

Er liggen nieuwe buisen langs de weg.
.....

Aan deze struik hangen rode besen.
.....

Wij hebben kippen en gansen.
.....

Daar lopen twee grote mensen, het lijken wel reusen.
.....

Hans heeft viese handen, hij moet ze wassen.
.....

In ons land wonen veel prinsessen en prinzen.
.....

Zou die jurk mij nog wel pasen?
.....

Op tafel staan schone glazen.
.....

Op de grond liggen allemaal pluisen.
.....

Vul het goede woord in

laarzen Op deze muziek kun je leuk

dwaze Mijn vader heeft een nieuwe
 broek gekocht.

dansen Omdat het regent, doe ik mijn
 aan.

grijze Onze buurman kan
 verhalen vertellen.

kluizen Bij de spaarbank staan verschillende
 voor het geld.

**Hieronder zie je woorden, die ook in de puzzel staan.
Zoek die woorden in de puzzel op en streep ze door.**

boze grazen kluizen kniezen laarzen muizen reizen
reuzen smoezen vazen vliezen wezen

```

K P L I M V G S P E
L N L A A R M M N E
U N E Z A O Z E N N
I E E Z E R Z E N E
Z N E Z E E Z E N Z
E N E Z I I Z E G U
N N O N U E L R N E
Y B K M W Z R V E R

```

Zet de letters die je in de puzzel nog over hebt hieronder achter elkaar. Welke woorden vind je dan?

.....

Rijmen

luizen

leuzen

kazen

.....

.....

.....

.....

.....

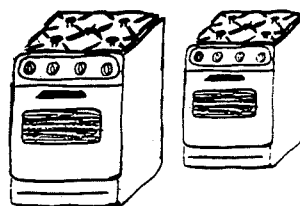
.....

.....

.....

.....

Schrijf het goede woord onder het plaatje

**Dicteer in zinsvorm aan de leerling, of bied via de
cassetterecorder de onderstaande woorden aan**

Controledictee

- 1 rozen
- 2 kluizen
- 3 mussen*
- 4 kiezen
- 5 grenzen
- 6 halzen
- 7 wensen*
- 8 blazen
- 9 laarzen
- 10 kisten*
- 11 mezen
- 12 messen*
- 13 soezen
- 14 boze

Dictee

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

REGELPROGRAMMA

S/Z MEERVOUD

NIVEAU 2

REGEL - WOORDEN

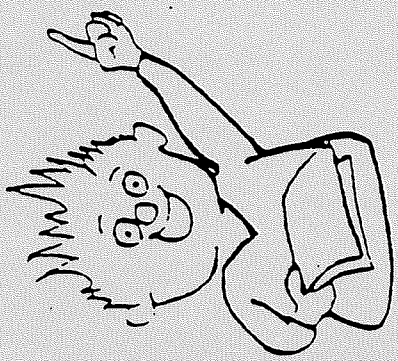
hoe zit het ook al weer?

Hoor je een -t of -p aan het eind?
Maak het woord langer.
Schrijf op wat je hoort: t of d; p of b.

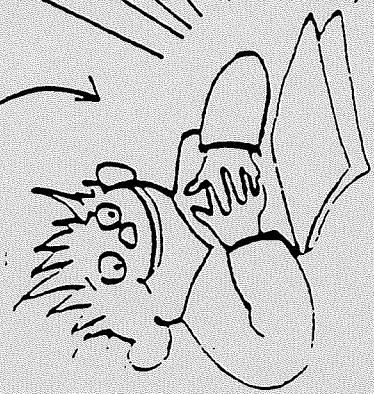
Hoor je aan het einde van een woord of klankgroep een medeklinker of twee-teken-klank, schrijf het op zoals je het hoort.
Hoor je aan het einde van een klankgroep een lange klank: schrijf hem kort.
Hoor je aan het einde van een klankgroep een korte klank: dan schrijf je twee gelijke medeklinkers op.

Van het einde van een woord schrijf je een -a, -o, -u. Dit geldt niet voor de -e die blijven met zijn twee.

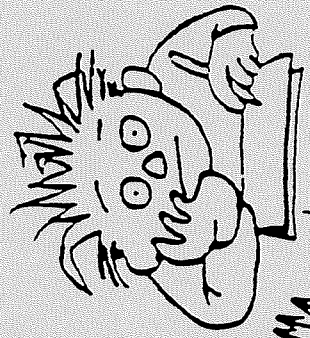
Bij het langer maken wordt de -s meestal een -z en de -f een -v.

spreek uit

luister goed

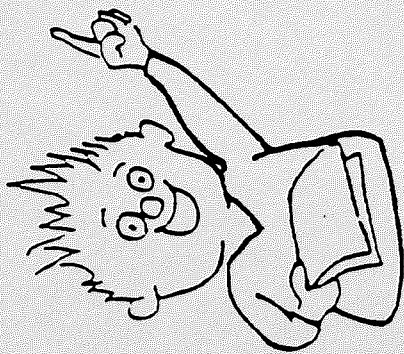
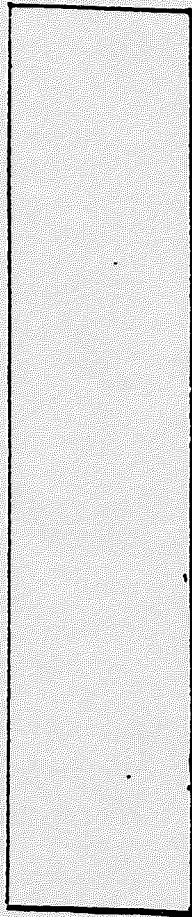
schrijf op

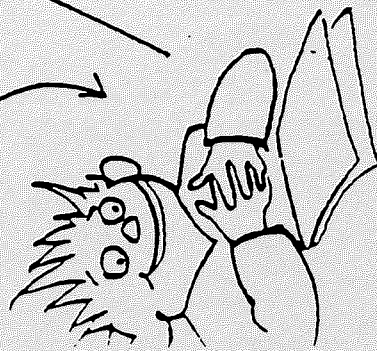
kijk na

REGEL - WOORDEN

hoe zit het ook al weer?

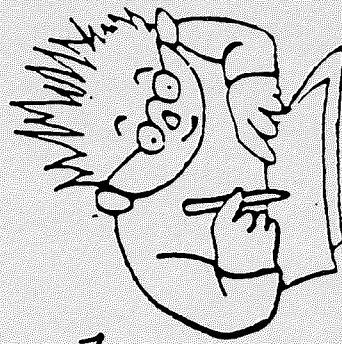
spreek uit

uister goed

schrijf op

kijk na

**Dicteer in zinsvorm aan de leerling, of bied via de
cassetterecorder de onderstaande woorden aan**

Instapdictee

- 1 frambozen
- 2 vleermuizen
- 3 wijsneuzen
- 4 bosbessen*
- 5 paashazen
- 6 zwemvliezen
- 7 hangkasten*
- 8 bloemenvazen
- 9 doldwaze
- 10 nestkastje*
- 11 schoenendozen
- 12 matrozen
- 13 melkbussen*
- 14 verliezen

Dictee

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

	SPREEK UIT
	muis muizen WAT VOOR WOORD IS HET ?
	Bij het langer maken wordt de -s meestal een -z.
	SCHRIJF OP
	KIJK NA

Deze regel moet je onthouden:

Bij het langer maken van een woord, dat eindigt op een s, wordt die s **meestal** een z

Kijk en luister maar: vaas vazen
 framboos frambozen

Vul het goede woord in

frambozen	Ons nieuwe huis is bijna klaar en we gaan volgende week
zwemvliezen	Als het buiten donker wordt, zie je de vliegen.
verliezen	Aan die struiken groeien mooie, rode
verhuizen	Omdat die eenden hebben, kunnen ze goed zwemmen.
rozenstruik	Met Pasen zie je soms paaseieren en ook
vleermuizen	Met knikkeren kun je knikkers winnen, maar je kunt ook knikkers
paashazen	In onze tuin staan twee grote bomen en één

Vul in ozen of azen

melkgl.....	stokr.....
verhuisd.....	huisb.....
klapr.....	framb.....
paash.....	sinterkl.....

Maak er meer van

een framboos	drie
een troostprijs	twee
een paashaas	drie
een wijsneus	twee
een verhuisdoos	vijf
een waaghals	twee
een woonhuis	twee
een matroos	vier
een vleermuis	twee
een advies	drie
een zwemvlies	twee
een pimpelmees	drie
een fornuis	vier

Maak goede woorden. Uit iedere rij moet je één deel halen. Schrijf het goed woord op het stippelijntje.

vleer	rozen	
troost	hazen	
klap	muizen	
paas	prijzen	

Vul het goede woord in

ik verlies	wij
ik verhuis	wij
ik bewijs	wij
ik bevries	wij
ik reis	wij
ik prijs	wij
ik verkies	wij
ik blaas	wij

De regel is: meestal wordt de s een z als je het woord langer maakt.

Maar er zijn ook woorden waar de s een s blijft als je het woord langer maakt.

Luister goed of je de s hoort of de z en vul die letter in.

Vul in s of z

Doe die modderige laar.....en uit!

De verhuisdo.....en staan nog ingepakt.

De vier prin.....en wonen in het paleis.

Vertel niet van die dwa.....e verhalen.

Ik trek een paar.....e trui aan.

Er moeten twee verstandskie.....en getrokken worden.

Wat een lekkere rode ker.....en hangen aan die boom.

Steek jij die kaar.....en even aan.

Die jongens zijn echte waaghal.....en.

Vul het goede woord in

pakhuizen	De clowns hebben mooie pakken aan en ze hebben grote op.
warenhuizen	Bij die wedstrijden kon je ook nog winnen.
kijkdozen	Al onze spullen liggen opgestapeld in grote
feestneuzen	De Hema en de Bijenkorf zijn grote
troostprijzen	De kleuters hebben van schoendozen leuke gemaakt.
fornuizen	Op die twee boten zitten wel honderd
matrozen	In de keuken van dat restaurant staan wel vier

Zoek uit iedere rij een stukje en maak er een goed woord van. Schrijf dat woord op het stippellijntje.

melk	laar	zen	
room	pas	sen	
ma	zen	zen	
ro	bes	struik	
bos	tro	zen	
dans	soe	sen	
kap	gla	zen	

Schrijf de woorden, die hieronder staan in het goede hok

blokkendozen warenhuizen melkflessen theeglazen
 kersen prinsen bouwdozen bossen kransen fornuizen
 adviezen verliezen zakmessen verse boze mensen
 wensen klaprozen bossen bussen klussen

woorden met -z	woorden met -s	woorden met ss

Vul het goede woord in. Kies telkens uit twee woorden.

messen Op tafel liggen twee vorken, drie lepels en
 mezen ook drie

matrozen Er varen veel
 frambozen op dat schip mee.

melkglazen De gaan naar
 melkbussen de melkfabriek.

kluizen Het geld wordt bewaard in twee grote
 klussen

**Hieronder zie je woorden, die ook in de puzzel staan.
 Zoek die woorden in de puzzel op en streep ze door.**
 adviezen kijkdozen laarzen matrozen pakhuizen
 verhuizen verkiezen verliezen

```

S N E Z I U H R E V
C H N E Z O R T A M
O N E Z E I V D A E
P A K H U I Z E N N
E N E Z O D K Y K N
V E R L I E Z E N D
O N E Z E I K R E V
Z N E Z R A A L E N
  
```

Zet de letters die je in de puzzel nog over hebt, hieronder achter elkaar. Welk woord vind je dan?

Maak er meer van

een studiereis	twee
een schimmelkaas	twee
een verstandskies	vier
een kaars	twee
een appelflap	drie

spreek uit

denk na

ik weet

schrijf op

kijk na

Vul in s z ss

Als wij op vakantie gaan, gaan we naar een camping in de bo.....en. Op het terrein staan ook vakantie hui.....en. Soms gaan we fiet.....en. In het bos zie je pimpelme.....en en kleine veldmui.....en. In de vakantie is mijn moeder jarig, ze trakteert op roomsoe.....en en limonade. Er zijn niet genoeg gla.....en in het vakantiehui.....je en daarom gebruiken we ook kopjes en theegla.....en.

Als we in het bos spelen, nemen we altijd zakme.....en mee. We gaan takken afsnijden en maken mooie hutten. We gebruiken ook oude lappen. Dit keer hebben we paar.....e en grij.....e lappen bij ons. In de hut zetten we een vaa.....je met klapro.....en op een tafeltje. Moeder brengt broodjes met heerlijke franse ka.....en. We drinken melk uit de melkfle.....en.

Vandaag regent het hard, we gaan wel naar buiten met on.....e kaplaar.....en aan. Er liggen grote pla.....en op de grond. Als we weer naar binnen gaan, moeten we onze vie.....e voeten goed vegen. Moeder is naar de groenteboer geweest en op tafel staan lekkere frambo.....en en rode ker.....en.

Wat hebben we een fijne vakantie!

In elke zin is één woord fout geschreven. Schrijf dat woord er goed onder.

Wij zijn nog twee verhuisdozzen kwijt.

.....

Pluk jij die frambozen?

.....

Op mijn verjaardag kreeg ik twee zakmesen.

.....

Onze kaplaarsen staan onder de kapstok.

.....

In onze tuin zitten drie pimpelmeezen.

.....

Mijn zusje speelt met haar fornuizje.

.....

Wanneer gaan jullie verhuizen?

.....

Wij eten frambozen en kerzen.

.....

Buiten staan wel honderd menzen.

.....

Die eenden hebben zwemvliesen aan hun poten.

.....

Vul het goede woord in

een vleermuis tien

een huisbaas twee

een krans drie

een zakmes vier

een kaplaars vier

een advies vijf

Dicteer in zinsvorm aan de leerling, of bied via de cassette recorder de onderstaande woorden aan

Controledictee

- 1 vleermuizen
- 2 troostprijzen
- 3 linnenkast*
- 4 verliezen
- 5 paarse*
- 6 grijze
- 7 schimmelkazen
- 8 schoenendozen
- 9 takkenbossen*
- 10 fornuizen
- 11 frambozen
- 12 prinses*
- 13 paashazen
- 14 bevroren

Dictee

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

